

Yol Gösteren Bir Kitap ve Ona Yardım Eden Bir Kılıç

Şehid Şeyh İbrahim Er-Rubeys

14 Şub, 2018

<https://ilimvecihat.com>

Rasûllerini apaçık ayetlerle gönderen ve adaletle hükmetsinler diye onlarla beraber kitabı ve mizanı indiren Allah (*azze ve celle*)'ye hamdolsun. Salat ve selam savaşın ve rahmetin nebisi olan Muhammed Mustafa (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e olsun.

Bundan sonra;

Kitabın Kılıca Olan İhtiyacı

Allah (*azze ve celle*) dünyayı yaratmış ve beraberinde hak ile batıl arasında sürekli bir çekişme var etmiştir. Bu iki taife arasında savaş daima değişken olmuştur. Bazen hak bazen de batıl galip gelmiştir. Ancak güzel akıbet daima muttakilerin olmuştur. Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır; *“Eğer Allah’ın, insanların bir kısmı ile bir kısmını def’i (engellemesi) olmasaydı, yeryüzü mutlaka fesada uğrardı. Ancak Allah, alemlere karşı büyük fazl (ve ihsan) sahibidir.”* [1]

Allah (*azze ve celle*) hak taifesi için, şüphelerin engellerini yok edecek ve sapıklığın karanlık perdelerini yırtacak bir nur var etmiştir. İnsan tecerrüt ile hakkı talep ettiği zaman onu nurundan tanır. Allah (*azze ve celle*)'nin hikmetlerindedir ki hak her zaman hüccet bakımından üstün gelmiş batıl ise her zaman kuvvet bakımından üstün gelmiştir. Doğrusu Allah (*azze ve celle*) dileyseydi insanlar savaşmazdı. Ancak Allah (*azze ve celle*) dilediğini yapar ve bizim bilmediklerimizi bilir.

Genelde hak ile batıl arasındaki çatışmada insanların kahir çoğunluğu batılı tercih eder. Çünkü batılın kuvvetinin görkemliyi, onları hakkın hüccetini görmekten alıkoyar. Savaş kızışp müminler kafirlerin göstermekten aciz kaldığı sabrı gösterince zafer Allah (*azze ve celle*) tarafından bahşedilir ve saflar kalplerinde hastalık bulunanlardan temizlenir.

Şüphesiz ki insanların çoğuhak ehlinin hüccetinin doğruluğuna ve saflığına yakinen inansalar da batıl kuvvetli olduğu sürece hak ehline icabet etmeyecektir. Çünkü batıl ehlinin kuvveti korkutur ve hakka icabet etmekten alıkoyar. İşte tamda bu yüzden Allah (*azze ve celle*) kitap ile beraber içerisinde kuvveti ve şiddeti barındıran demiri indirmiştir. Yol gösteren bir kitap ve ona yardım eden bir kılıç. Kitabın varlığı ile hakkı talep eden kişi hüccetlere boyun eğer. Kılıcın varlığı ile hak ehli korunur ve kalplerden batıl ehlinin korkusu silinir. Böylece dileyen İslam dinini seçer dileyen de İslam’ın sultanlığı altında zelil bir şekilde cizye ödeyerek yaşamına devam eder.

Bu nedenle bizler asla ilmi ve cihadı birbirinden ayıramayız. İlimden soyutlanmış bir cihad eşittir; cehalet uğruna bir savaştır. Cihaddan

soyutlanmış bir ilim ise kendisini koruyacak bir kılıç olmadığı için batılın kendisine galebe çaldığı ve asrımızda olduğu gibi sadece batılın razı olduğu şeyleri izhar eden bir müessese haline gelecek. Şair bu konuya şöyle değinmiştir;

Hak ne kadar yüce olursa olsun

Kılıçla desteklenmediği sürece zayıftır.

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimizin Ağzından Cihad

İslam dini birçok yerde hem şer'i olarak hem de kevni olarak bu hususa değinmiştir. Sahabe de ilim talebinin cihad farizasını düşüren bir sebep olmadığını biliyorlardı. Bu nedenle onların arasındaki âlimler savaşlarda hep en ön saftaydılar. Bunun en bariz örneği Allah Rasûlü (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hayatıdır. Nitekim o korkuya şayan yerlerde hep cesareti ile ön plana çıktı. Allah Rasûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) bu gerçeği hem sözleri hem de fiilleri ile ortaya koymuştur. Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmaktadır; *“Nefsimi elinde tutan Allah'a yemin ederim ki; “Ben savaşıp öldürülmeyi sonra savaşıp öldürülmeyi ve sonra yine savaşıp öldürülmeyi isterdim.” O (sallallahu aleyhi ve sellem) cihad amelini asla bir vakit kaybı olarak görmüyordu. O bu ameli, uğruna her şeyin feda edileceği bir amel olarak görüyordu. Nitekim bu gerçek, şu sözlerinden çok açık bir şekilde anlaşılıyor; “Muhammed'in canını elinde tutan Allah'a yemin ederim ki; Müminlere bu ağır gelmeseydi Allah yolunda cihada çıkan hiçbir seriyyenin arkasından oturmazdım. Ancak bazılarının yolculuk edecek genişliği yok ve benimde onları beraberimde getirecek genişliğim yok ve onlar benden ayrılmaya dayanamıyorlar.”*

Sahabe'nin Hayatından Cihad Tabloları

Allah Rasûlü ashabını cihad üzerine terbiye ediyor ve bunun için hazırlıyordu. Hiçbir zaman cihad meydanlarını vasıflı insanların helak olduğu ve gençlerin zayi olduğu mekanlar olarak tasvir etmemiştir. Bilakis o en sevdiği insanları bile cihada hazırladı ve onları hiçbir zaman İslam'ın zirvesi olan bu amelden alıkoymadı. Zaten o insanları hayra davet etmek için gönderilmişken insanları nasıl hayırdan men edebilirdi?

Peygamber efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Uhud savaşından kısa bir süre sonra Bi'ri Maune nahiyesine tamamı hafız olan ve ilimle iştiğal eden 70 kişilik bir seriye göndermişti. Ve O gün orada bulunan bütün sahabiler (radiyallahu anhum) şehit düştüler. Bizim sefhlerimiz o gün yaşamış olsalardı şöyle derlerdi; *“Uhud'da dersini almadın mı? Bir daha niye bu kadar faziletli*

insanı o tehlikenin içine gönderiyorsun?”

Peygamber efendimiz (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Tebuk savaşında bütün sahabileri savaşa çağırmıştı ve onların arasındaki hafızlar, âlimler ve ilim talebeleri bu savaşa istisnasız bir şekilde icabet etmişlerdi. Nitekim sahabe arasında Peygamber efendimize en sevimli olan Ebubekir (*radiyallahu anhu*) olmasına rağmen Peygamber efendimiz (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onu savaşlarda müstesna tutmamıştı. Onu kimi zaman asker kimi zaman komutan kimi zaman emir kimi zaman da memur olarak gönderirdi.

Mantık literatüründe geri dönüşün neredeyse imkansız olduğu Mu'te günü emir olarak gönderilen Zeyd bin Harise Peygamberimiz (*sallallahu aleyhi ve sellem*) 'in en sevdiği sahabelerindendi ve o savaşta şehit düşmüştü. Sahabe bu menheci bizzat Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'den öğrenmiş ve hayatlarına geçirmişlerdi. Onlar kendileri oturup insanları cihada teşvik etmekle yetinmiyorlardı. Bilakis onlar ilim talebi ile beraber bir cihad narası duydukları zaman bu nidaya icabet etmek için direkt o tarafa yöneliyorlardı. Zaten sen onların hayatlarını okuduğun zaman şu ibarelere çokça rastlarsın; *“Bütün savaşlara iştirak etmiştir” “sonra filan yerde şehit düşmüştür”*.

Riddet savaşlarında şehit olanların ekseriyeti hafızlar ve ilim talebeleriydi. Bu sebepten dolayı Kur'an'ı iki kapak arasında topladılar. Eğer bu konuda onların sergiledikleri duruşları zikretmeye kalkarsam bu makam bunun için kifayetsiz kalır. Hiç şüphesiz Sahabe geceleri ruhban gündüzleri ise fursan (*Süvari*) idi. Onlara ihsan ile tabi olanlar da cihad ibadetini bir şeref ve ecir kaynağı olarak görüyorlardı. Bu nedenle selef cihad ibadeti için sürekli hızlı davranmış ve bu konuda gevşek davrananlar kendilerini hep ayıplamıştı.

Salihler Cihad İçin Yarıştılar

Selefi salihinin hayatına baktığımız zaman onların ilim ile cihad ibadetlerini hep cem ettiğini göreceğiz.

Tarik bin Şihab şöyle anlatıyor; *“Ebubekir ve Ömer'in hilafetlerinde kırk küsur savaşa katıldım.”* İmam Zehebi onun için şöyle söylüyor; *“Bu kadar çok savaşa katılmasına rağmen o âlimlerden sayılırdı.”*

Abdullah bin Mubarek'de ilim ile cihadı cem etmiş zatlardandı. İmam Zehebi siyer kitabında şöyle anlatıyor; *“O asrının şeyhülislamı, muttakilerin emiri, hadis hafızı ve mücahid bir önderdi.”* Onunla beraber savaşta bulunmuş bir mücahid şöyle anlatıyor; *“Rumlar ve Müslümanlar karşılıklı saf tuttuktan sonra bir tane kafir rum askeri mübarezeeye (savaş öncesi teke tek vuruşma) çağırdı. Bu kafir Müslümanlardan altı kişiyi art arda şehit etti. Sonra Müslümanların*

ordusunun önünde kibirli ve gururlu bir şekilde nara atarak tekrar mübarezeye çağırdı. Abdullah bin Mübarek mübareze etmek için öne çıktı. Bu kafirle beraber altı kişiyi gebertti. Sonra aynı eda ile kafirlerin ordusunun bir başından bir başına gitti ve mübarezeye çağırdı ancak hiçbirisi cesaret edemedi.”

İmam Ahmed şöyle söylüyor; *“Abdullah İbn-i Mübarek’i dinlemek için yanına gittiğimde onu bulamadım. Kendisi savaş hatlarından bir tanesine gitmişti.”* Nitekim Fudayl bin İ’yad’a gönderdiği şiirin sözleri çok meşhurdur.

Kim ki gözyaşları ile yanaklarını ıslatıyor ise

Bilsin ki biz boğazlarımızı kanlarımız ile ıslatıyoruz.

Bu şiiri okuyan Fudayl bin İ’yad’ın gözleri doluyor ve kendisine mektubu getiren kişiyi yanına çağırıp şu hadisi yazmasını söylüyor;

Ebu hureyre’den şöyle rivayet edilir; *“Bir adam Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in yanına geldi ve şöyle dedi; Ey Allah’ın Rasûlü bana bir amel öğret onunla mücahidin sevabına ulaşayım. Allah Rasûlü şöyle cevap verdi; “Sen ara vermeden namaz kılmaya, iftar etmeden oruç tutmaya güç yetirebilirmisin hiç?” Adam; “Buna kim güç yetirir ey Allah’ın Rasûlü?” Bunun üzerine Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle cevap verdi; “Hayır! Vallahi velev ki buna güç yetirdiniz. Siz bilmiyor musunuz, Allah yolunda cihad eden mücahidin atı her adım attığında onun için sevap yazılır?”*

Sahihi Buhari’nin yazarı olan İmam Buhari’de cephelerden nasibini almış bir allamedir. Bir gün onu nöbet tutulan mevzide uzanmış bir halde gören birisi bunu garip karşılamıştı. İmam Buhari de ona şöyle cevap vermişti; *“Bugün burada çok yorulduk. Düşmandan çekindiğimiz için nöbet hattında dinlenmeyi seçtik.”*

Kendisini şöyle anlatırlar; *“Birçok kez onunla atış yaptık. Uzun arkadaşlığımız süresince sadece iki sefer okunun isabet etmediği gördüm.”*

İlim ve Cihadı bir araya toplayan selef âlimlerinden bir tanesi de şeyhülislam İbn-i Teymiyye (rahimehullah)’dır. Cesurdu ve düşmanla karşılaştığında hep en önlereydi. Hicri 699 yılında İbn-i Teymiyye Dimeşk’de akidesi bozuk bir gruba karşı cihada çıkmış onların liderleri ile görüşmüştü. Onları tövbeye çağırmış ve Müslümanlardan almış oldukları malları geri iade etmelerini onlara tembihlemişti. O sene düşman tehlikesi sebebiyle kadı insanlara silahlarını yanlarından ayırmamalarını emretmiş ve medreselerde fakihlerin ve talebelerin silah kullanmayı öğrenmelerini şart koşmuştu.

Hicri 700 yılında Tatarların Şam'a saldırma kararı aldığı haberi insanlar arasında hızla yayılmıştı. Durumu fark eden İbn-i Teymiyye'de kendi mescidinde insanları cihada teşvik etti ve bu ibadetin vucubiyetini anlattı. Sonra Dimeşk'in dışında nöbet tutan askerlerin yanına gidip onlara nasihat etti. Onlara cihadın faziletini, savaş anında sebat göstermenin önemini ve savaştan kaçmanın ne kadar büyük bir günah olduğunu hatırlattı. Onların yanında bir müddet konakladıktan sonra Mısır'a gitti. Oradaki Müslüman askerlere Şam'daki cihada katılmalarını nasihat edip bunun vucubiyetini anlattı.

Hicri 702 yılında Tatarlar Şam diyarlarına saldırmak için harekete geçtiği sıralarda insanlardan bazıları Tatarların bazı İslam alametlerini izhar ettikleri için onlarla savaşmakta tereddüt ediyorlardı. İbn-i Teymiyye o gün şu sözleriyle tarihe altın harflerle yazılmıştı; *"Eğer başımın üzerinde Mushaf varken beni onların safında görürseniz beni de öldürün."*

O insanları sadece savaşa teşvik etmekle yetinmemiş kendisi de bizzat askerlerle beraber cihada çıkmıştı. Savaş başlamadan önce emir onu yanına çağırıp ona şöyle söylemişti; *"Savaştan benim yanımda kal."* O; *"Sünnet olan her adamın kendi kavminin bayrağı altında savaşmasıdır. Bende Şamdan gelenlerin bayrağı altında düşmanla savaşacağım"* deyip ashabının yanında savaşa katılmıştı.

Allah yolunda cihad ile ilmi toplayan âlimler zikredilince akla gelen isimlerden bir tanesi de İbn-i Nehhas ismi ile ün salmış olan Mühyiddin Ahmed ibn İbrahim eş-Şafii ed-Dimeşki ed-Dimyati'dir. Bizim asrımız gibi cihad cephelerinin çok olduğu bir zamanda yaşamış ve haçlılara karşı savaşırken şehit düşmüştür. Kendisi *"Allah Yolunda Cihad"* adlı bir kitap telif etmiş ve birçok Müslümanın bu ibadeti basiret üzere eda etmesine vesile olmuştur.

(*Kitabın Arapça İsmi; مشارع الأشواق إلى مصارع العشاق ومثير الغرام إلى* "دار السلام") Kendisi gibi ilim ile iştigal eden Oğlu Süleyman da şehit düşmüştür. Fethul Mecid kitabının yazarı Şeyh Abdurrahman bin Hasan'da kendi asrında cihada iştirak etmiş ve oğlunu şehit vermiştir.

Bu konuda fedakarlık yapan Necd uleması saymakla bitmez. Onların davetinin bu denli yayılmasının en büyük sebebi hidayet eden kitapları ile beraber yardımcı kılıçlarını yanlarından ayırmamalarıydı.

Asrımızda da onların sünnetini izleyen ve ilim ile cihadı bir araya toplayan âlimlerimiz vardır. Abdullah Azzam, Enver Şaban, Yusuf el-Uyeyri, Ebu Enes eş-Şami, Ebu Yahya el-Libi, Atiyyetullah el-Libi, Halid el-Huseynan ve Enver el-

Avlaki (*Allah hepsine rahmet etsin*) bunlardan sadece bazılarıdır. Şu anda Suud ailesinin hapisanelerinde olan veya özürleri sebebi ile cihada çıkamayan âlimler de en az bu yolda sözünü tutmuş erler kadar çoktur.

Bir Şehidin Asrımıza Işık Tutan Sözleri

Allah İbn-i Nehhas'a rahmet etsin ne güzel de söylemiş; *"Şu anda ise tamah hastalığı âlimlerin dillerini kesti ve onları hakkı açığa vurmaktan aciz bıraktı. Böylelikle onların söyledikleri sözler filleri ile uyuşmadığı için bir bereket hasil olmadı. Oysa Allah (azze ve celle)'ye karşı sadık olsalardı onlar için daha hayırlı olurdu. Günümüzde halkımızın ifsat olmasının sebeplerini gözlemlediğimiz zaman kesinlikle ve kesinlikle yöneticilerin büyük kusurlar işlediğini göreceğiz. Yöneticilerin neden ifsat olduğuna baktığımız zaman ise rabbani âlimleri temsil etmesi gereken insanların ifsat olduğunu göreceğiz. Son zümrenin bu hale gelmesinin sebebi ise niyetlerinin bozuk olması, mala ve makama olan düşkünlükleri ve insanları razı etme arzusunu göreceğiz. Ki onlar avamdan birisinin yaptığı bir münkere bile karşı çıkamazken yöneticilerin içinde bulunduğu haramlara nasıl karşı çıksın. Nitekim yöneticiler onların nazarında rızkı ve sultayı elinde bulunduran insanlardır."*

Yöneticiler rabbani âlimlerin ilmine boyun eğip onların şeriata muvafık talimatlarını dikkate aldığı zamanlar ümmet ilmi ile bereketlendi, izzeti ve şöhreti buldu. Ancak ne zaman ki âlimler yöneticilerin yanında bulunan imkanlara gözlerini diktiler işte o zaman ilmi ve emaneti zayi ettiler. âlimler yüklendikleri emanetin farkındayken cihat ile olan alakaları çok sıkıydı. Serdettiğim bu örnekler cihada katılamayıp, cihadın faziletine ve azametine dair kitaplar yazan âlimlerin yanında çokçok azdır.

Fakat asrımızda mizanlar tersine döndü. İlim talep etmek cihaddan daha faziletli hale geldi. Mücahitlerin amelleri gözlerde küçüldü ve onlara bir hoca kadar bile değer verilmez hale geldi. Asrımızın ilim adamlarından kimileri cihad meydanlarındaki zorlukları gördükten sonra evinin çalışma odasındaki zelil hayatı cephelerdeki izzetli hayata değiştirdi. Bunların hali aynı İsrail oğullarının hali gibidir; *"Daha iyiyi daha kötü ile değiştirmek mi istiyorsunuz?"*^[2] Onlardan bazıları biz bunun için yaratılmadık dediler. Doğrusu yalan değil. Çünkü Allah cihad meydanları için erkekler ve erkekler için de cihat meydanları yarattı.

Değerli kardeşim! İlim cihat ameli ile buluşmadığı sürece bereketi müşahede edilmeyecektir. Zaten cihadın fazileti adına yüzlerce delil bilen bir insan hayatında hiç Allah yolunda kafirlere kurşun sıkmamışsa veya bunun hayali ile heyecanlanmamışsa o nasıl bu ilmin bereketini görebilir ki?

Son olarak;

Şimdi birileri bu yazdıklarımaya karşı çıkmak için hiç cihad etmeden ölen onlarca âlim sıralayabilir. Gerçekten de tarihte cihad etmeden ölen âlimler az değildir. Ancak bunu kalkan edinenlere şunları sormak istiyorum. Acaba o âlimlerden hangisi insanlara işgalci kafirlere karşı cihadın caiz olmadığını ilan ettiler. Acaba O âlimlerden hangisi Müminlerin Annesi Aişe radiyallahu anha annemizin iffetine dil uzatan Şia'lara karşı cihadı mezhepçi çatışmalara yol açan bir iç savaş diye yorumladılar. Acaba o âlimlerden hangisi tağutların ordusunda görev yapmaya cevaz vermiştir. Yada o âlimlerden hangisi Müslümanların beldelerinde kafirlerin askeri üsler açmasının caiz olduğunu söylemişlerdi. Bunlardan herhangi bir tanesinin olduğunu iddia eden insanın bunu ispat etmesi gerekir.

İlim ile ameli ayırmayan selef ulemasının hali ile bizim halimizi kıyasladığımız zaman ümmetin neden bu halde olduğunu çok merak etmemize gerek kalmayacaktır. Bu zillet onların asrında hiçbir zaman vuku bulmadı hatta böyle bir şeyin olacağı onların aklına bile gelmezdi. Nitekim onların kitaplarında halimizin hikaye edildiği ibarelerin başında hep şu kelimeye rastlarsınız; *"Farz edelim ki"*.

Rabbim okuduklarımız ve yazdıklarımız ile amel etmeyi kolaylaştırsın. Davamızın sonu Allah'a hamd etmektir.

Tercüme: Ebu Mervan el-Halili

[1](#) - Bakara, 251

[2](#) - Bakara, 61